

การยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน ของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี

กาญจนา มงคลนิพัทธ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวัน 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และ 3) เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี คัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 11 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมเป็น 33 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test

ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันของเกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนในระดับพอเข้าใจ ความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบนาน ๆ ทำครั้ง/ไม่ได้ทำเลย 2) ระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนทดสอบด้วยสถิติ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระกัน พบว่าการทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมและหลังการอบรม เท่ากับ 7.939 และ 15.909 ตามลำดับ และมีค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่าง (d) เท่ากับ -7.969 ในภาพรวมมีคะแนนพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์จากการอบรมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 65.38 และ 3) เกษตรกรมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาทุกด้าน ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ (M=4.39, S.D.=0.548) อิทธิพลของสังคม (M=4.30, S.D.=0.529) ทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี (M=4.28, S.D.=0.530) ความตั้งใจในการใช้ (M=4.27, S.D.=0.542) และความง่ายต่อการใช้งาน (M=4.01, S.D.=0.602) ตามลำดับ

คำสำคัญ : บัญชีครัวเรือน, แอปพลิเคชัน, การยอมรับเทคโนโลยี, เกษตรกร

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Corresponding author, email: kanjana.m@rmutr.ac.th, Tel: 083-082-5653

Received : December 23, 2022; Revised : March 22, 2023; Accepted : March 30, 2023

Adoption of Technology for Creating Household Accounts through the Application of Farmers in Phetchaburi Province

Kanjana Mongkolniphath*

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the current situation of household accounting in daily life. 2) to measure the level of readiness of applying household accounting applications, and 3) to study the level of technology acceptance in using applications. The samples were farmers in Phetchaburi Province from eleven community enterprises totaling thirty-three cases by purposive sampling. The data were analyzed by content analysis using means, standard deviation and t-test for dependent samples.

The results showed that 1) in the current situation, most farmers have knowledge and understanding of household accounting at the comprehensible level: they also have the purpose of preparing a household account to learn how to plan to spend money, they rarely or hardly prepare household accounts, 2) the level of readiness for application in household accounting was tested by t-test by the samples which not independent: it also found that the means of pretest and posttest at 7.939 and 15.909 respectively and the means of difference (d) at -7.969. Overall the developmental score of achievement from the training increased by an average of 65.38 percent. And 3) farmers have a high level of acceptance of technology used in household accounting. Considering all aspects were at high levels: perceived benefits (M=4.39, S.D.=0.548), social influences (M=4.30, S.D.=0.529), attitudes toward using technology (M= 4.28, S.D.=0.530), intended use (M=4.27, S.D.=0.542)

Keywords : Household account, Application, Technology adoption, Farmers

* Asst. Prof. Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Corresponding author, email: kanjana.m@rmutr.ac.th, Tel: 083-082-5653

Received : December 23, 2022; **Revised :** March 22, 2023; **Accepted :** March 30, 2023

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความจำเป็นและเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสามารถติดตามและวางแผนการใช้จ่าย ตลอดจนทราบถึงรายจ่ายที่ไม่จำเป็นทำให้เกิดการประหยัดและการออมเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ที่มีอยู่ และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน เป็นผลให้เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นการจัดทำบัญชีครัวเรือนจึงเป็นรากฐานสำคัญของการนำไปสู่การใช้จ่ายในสิ่งจำเป็น และมีเพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต จากรายงานการวิจัยหลายฉบับได้สนับสนุนถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนแต่พบว่า บุคคลส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพราะขาดความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จดจํารายละเอียดรายรับ รายจ่ายในแต่ละวันไม่ได้ ไม่มีเวลา และมีภาระที่ต้องซื้อสมุดเพื่อการจดบันทึก เป็นต้น (เอมอร์ แสงวโรตม์, 2557) ปัญหาข้างต้นอาจหมดไปถ้าหากเปลี่ยนรูปแบบในการจัดทำบัญชีจากบันทึกลงสมุดมาจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันแทน

จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่ประเทศไทยประสบกับสถานการณ์โควิด-19 แพร่ระบาด ยิ่งเป็นตัวเร่งพฤติกรรมการใช้จ่ายแบบสังคมไร้เงินสดให้เป็นรูปธรรมเร็วยิ่งขึ้นคนหันมาพกบัตรต่าง ๆ แทนการพกเงินสด โหลดแอปพลิเคชันของธนาคารไว้สำหรับใช้จ่ายใช้สอยด้วย QR Code หรือกดหมายเลขพร้อมเพย์ ร้านค้าต่าง ๆ ก็ปรับเปลี่ยนวิธีจ่ายเงินของลูกค้า รับชำระเงินผ่านบัตรกันมากขึ้น หน้าร้านมี QR Code ให้ลูกค้าสแกน มีเลขบัญชีธนาคารหรือเลขพร้อมเพย์ให้ลูกค้ากดจ่ายเงิน หรืออาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันสามารถใช้โทรศัพท์มือถือเป็นปัจจัยที่ 5 ของโลกในยุคออนไลน์ที่มีความสำคัญในการดำเนินชีวิต (Sirawat Phisanga et al., 2021) และผู้คนส่วนใหญ่มีโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน

การใช้แอปพลิเคชันไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับเกษตรกรเนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำโมบายแอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (DOAE Farmbook) ในปี 2560 และเริ่มใช้ในปี 2561 เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้เกษตรกร ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาปัญหา พบว่าเกษตรกรอาจจะยังไม่คุ้นชินกับแอปพลิเคชัน และตัวแอปพลิเคชันยังมีการพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอซึ่งอาจส่งผลต่อการใช้งานเมื่อมีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก และเกษตรกรเสนอแนะว่าต้องการให้เพิ่มขนาดตัวอักษรในแอปพลิเคชัน และต้องการให้มีเมนูสำหรับแก้ไขข้อมูล หรือเมนูตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนส่งข้อมูล (สรียาภรณ์ ชัยชนะ พลสรายุ สราญรมย์ และ สนิษฐา คุรุทเมือง แสนเสริม, 2562)

การจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันจึงมีความเป็นไปได้ และเป็นอีกทางเลือกหนึ่งซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบเก่าในอดีตเพราะผู้ใช้สามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนของตนเองผ่านโทรศัพท์มือถือได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถจัดปัญหาการจดจํารายละเอียดรายรับ รายจ่ายในแต่ละวันไม่ได้ ผู้ใช้สามารถมองเห็นยอดค่าใช้จ่ายรายวัน รายเดือน รายปี ไม่ต้องเสียเวลามาคำนวณเอง (โปรแกรมประมวลผลให้) และไม่ต้องมีภาระที่ต้องซื้อสมุดเพื่อการจดบันทึก จากการศึกษาของสุปรียา เดชรักษาและทิพวิมล ชมพุดำ (2560) พบว่าผู้ที่ทดลองใช้แอปพลิเคชันบัญชีรายรับ รายจ่ายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง แม่นยำ สามารถใช้งานง่าย สะดวก รวดเร็ว การใช้งานไม่ซับซ้อน เป็นต้น และจากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นจากเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดเพชรบุรี พบว่ามีการใช้สมาร์ทโฟนทุกคน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษางานวิจัยเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน อีกทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับครอบครัว และสังคม ทำให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สามารถวางแผนค่าใช้จ่าย กำหนดรายรับที่เหมาะสมกับรายจ่าย ตลอดจนจัดสมดุลชีวิตการเก็บและการออมได้ดียิ่งขึ้นนำไปสู่ความเข้มแข็งและมั่นคงในการพึ่งพา

ตนเองของชุมชน การจัดทำบัญชีครัวเรือนจึงเป็นรากฐานสำคัญของการนำไปสู่การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง พอมีพอกิน พอมีพอใช้ รู้จักการออมเงินและการสร้างวินัยทางการเงิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อวัดระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และแนวทางการตัดสินใจยอมรับการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 33 คน จาก 11 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยใช้ 1) ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล 2) โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี และ 3) แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลทางสังคม เพื่อหาจุดเชื่อมโยงที่นำไปสู่การตัดสินใจยอมรับการนำแอปพลิเคชันมาใช้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

1. ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (Theory of reasoned action)

ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล พัฒนาโดย Fishbein & Ajzen (1975) เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม นำมาใช้อธิบายถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่เกิดจากการใช้เหตุผลของบุคคล ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลมาจากความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral intention) ซึ่งได้รับผลกระทบหรือแรงผลักดันจากทัศนคติ (Attitude) และบรรทัดฐานทางสังคม (Subjective norm)

2. โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี (Technology acceptance model)

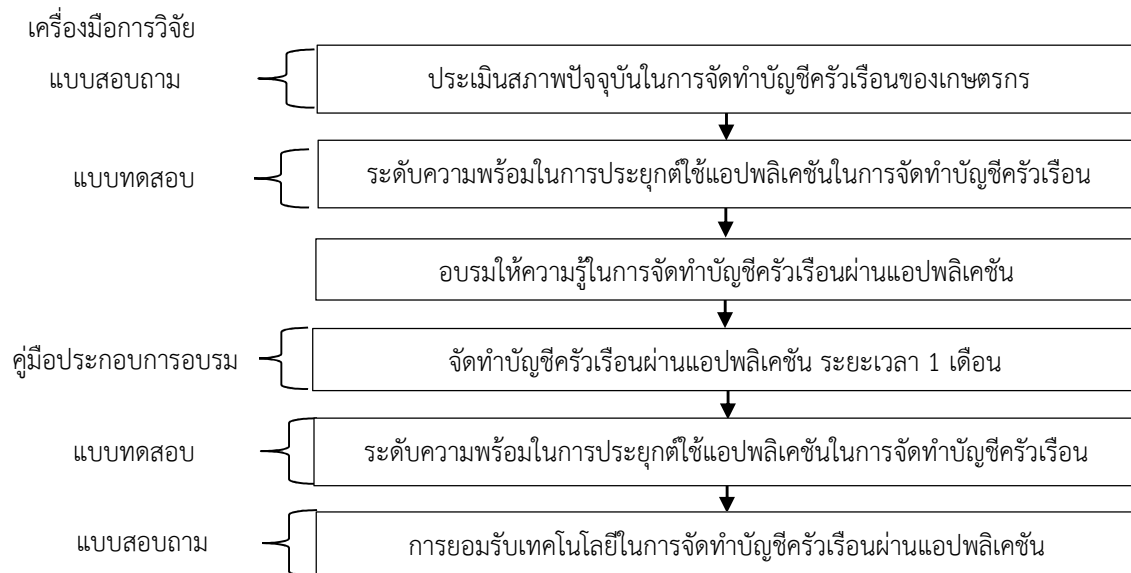
โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี พัฒนาโดย Davis, Warshaw & Bagozzi (1989) การยอมรับเทคโนโลยี คือ การทำความเข้าใจในเทคโนโลยีและการตัดสินใจที่จะยอมรับเทคโนโลยีแล้วนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวัน เริ่มต้นจากการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness) การรับรู้ว่ายางานง่าย (Perceived ease of use) และการรับรู้ถึงความเสี่ยง (Perceived risk) ซึ่งก่อให้เกิดทัศนคติที่มีต่อการใช้ (Attitude toward using) ในแง่ดีเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตัวเองให้ดีขึ้นหรือระบบสารสนเทศนั้นมีประโยชน์ต่อตนเองถึงจะมีความตั้งใจที่จะใช้ (Intention to use) และนำระบบมาใช้งานจริง (Actual system use)

3. แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลทางสังคม (Social influence)

อิทธิพลทางสังคม เป็นแนวคิดที่มีผลทำให้บุคคลคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ทั้งพฤติกรรม และการตัดสินใจ โดย Guidetti, Cavazza & Conner (2016) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลทางสังคมว่าเป็นพฤติกรรมของบุคคลหนึ่ง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น โดยมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนในสังคมทั้งทางตรงที่มาจากบุคคลภายในครอบครัว และทางอ้อมที่ได้รับอิทธิพลมาจากเพื่อน

กล่าวโดยสรุป การศึกษานี้ได้มีการนำทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผลมาเป็นกรอบแนวคิด โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่เกิดจากการใช้เหตุผลของเกษตรกร ได้แก่ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมซึ่งได้รับผลกระทบหรือแรงผลักดันจากทัศนคติและบรรทัดฐานทางสังคม จึงต้องมีการประเมินสภาพปัจจุบันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรเพื่อให้ทราบเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนบุคคล และมีการจัดอบรมให้ความรู้ใน

การจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน พร้อมทั้งมีการทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรม นอกจากนี้มีการนำโมเดลการยอมรับเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยี สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 400 คน จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด 11 กลุ่ม ได้แก่ 1) วิสาหกิจชุมชนขนมดอกจอกบ้านปางไม้ 2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมหวานบ้านเขาแหลม 3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านป่าเต็งเหนือ 4) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์บ้านป่าเต็ง 5) วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายรวมใจตามรอยพ่อ 6) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์ไก่ชนพื้นเมืองบ้านป่าเต็ง 7) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสวนป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง บ้านป่าเต็ง 8) วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลป่าเต็ง 9) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทุเรียนปลอดภัยบ้านป่าเต็ง 10) วิสาหกิจชุมชนบ้านป่าเต็ง Smart farm และ 11) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ายาเอนกประสงค์บ้านป่าเต็ง

กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ใน ตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 33 คน จาก 11 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11 คน รองประธานกลุ่มวิสาหกิจ 11 คน และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน 11 คน ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งผ่านการคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คำถามมีทั้งหมด 7 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประยุกต์จากสุภัทรธร ทวีจันทร์ (2556) ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำถามมีทั้งหมด 20 ข้อ มีการวัดความรู้โดยเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรม และใช้การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธี Pair sample t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) และประเมินระดับความรู้ของผู้เข้ารับการอบรม โดยจะแบ่งระดับของความรู้ ออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ตามความคิดของเบสท์ (Best, 1981) เนื่องจากการกำหนดระดับคะแนนที่ผ่านการประเมิน คือจุดกึ่งกลางของคะแนนเต็ม หมายความว่าผู้ผ่านการประเมินจะต้องมีคะแนนอย่างน้อย 50% ของคะแนนเต็ม (คะแนนเต็ม 20 คะแนน ค่าคะแนนผ่านการประเมินเท่ากับ 10 คะแนน) ดังนั้นการแบ่งช่วงปลายด้านค่าต่ำจึงเป็น 2 เท่า ของด้านค่าสูงทำให้การแบ่งช่วงความกว้างจึงเป็น 4 ส่วน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์จัดทำเป็นเกณฑ์การประเมินผลเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 00.00 – 10.00 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับต่ำควรปรับปรุง คะแนนเฉลี่ย 10.01 – 15.00 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 15.01 – 20.00 หมายถึง มีความรู้ในระดับดี การวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ (คือการประเมินเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรมว่าสามารถได้รับหรือมีความรู้เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้} = \frac{\text{คะแนนการเรียนรู้} \times 100}{\text{คะแนนความน่าจะเป็น}}$$

คะแนนการเรียนรู้ = คะแนนหลังการอบรม (Post-test) – คะแนนก่อนการอบรม (Pre-test)

คะแนนความน่าจะเป็น = คะแนนเต็ม – คะแนนก่อนอบรม (Pre-test)

มีสมมติฐานในการประเมินว่า ผู้เข้ารับการอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 มีความรู้เพิ่มขึ้น

ชุดที่ 3 แบบสอบถามระดับการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน ประยุกต์จากสิงหะ ฉวีสุข และสุนันทา วงศ์ตุรภัทร (2555) เกี่ยวกับปัจจัยในการยอมรับเทคโนโลยี (ใช้ประเมินหลังจากที่มีการอบรมเสร็จแล้ว) คำถามมีทั้งหมด 15 ข้อ ประกอบด้วยเนื้อหา ความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) อิทธิพลของสังคม ทักษะที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี และความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยี ใช้มาตราวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งแอปพลิเคชันที่ใช้ในการอบรมคือ Happy Money App ที่ถูกพัฒนาโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 2) แบบสอบถามการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งเครื่องมือมีการหาความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ที่มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชี ทางด้านเทคโนโลยี และทางด้านสถิติ มีค่า IOC (Index of item objective congruence) เท่ากับ 0.702 และมีการนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของ Cronbach's Alpha ได้ผลการหาค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9842

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างถือว่าเป็นจรรยาบรรณของนักวิจัยที่นักวิจัยต้องคำนึงถึงมากที่สุด นักวิจัยแนะนำตนเอง แจ้งวัตถุประสงค์การทำวิจัย ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ระยะเวลาของการวิจัย และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงและแจ้งกลุ่มตัวอย่างว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้คณะนักวิจัยจะเก็บข้อมูลนี้เป็นความลับไม่มีการระบุชื่อและรายงานการวิจัยจะเสนอผลโดยรวมและกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ใน ตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 33 คน จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด 11 กลุ่ม ได้แก่ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11 คน รองประธานกลุ่มวิสาหกิจ 11 คน และสมาชิกวิสาหกิจชุมชน 11 คน ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งผ่านการคัดเลือกแบบเจาะจง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี จากผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลจากกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 และมีอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 51.52 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 60.61 ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนในระดับพอเข้าใจ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ซึ่งบางครั้งบันทึกรายรับ รายจ่ายไม่ถูกต้อง และลืมบันทึกบัญชีทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกส่งผลให้ไม่อยากบันทึก และมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อเรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 45.46 นอกจากนี้ความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือนทำแบบนาน ๆ ทำครั้ง/ไม่ได้ทำเลย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 48.49 จะใช้ช่วงเวลากลางคืนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน อีกทั้งจะทำการบันทึกในสมุดทั่วไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 48.49 และไม่เคยได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากภาครัฐหรือหน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 60.61

2. ผลการศึกษาระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรีก่อนและหลังการอบรม ผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบก่อน-หลังการอบรม ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผลการทดสอบด้วยสถิติ t – test แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระกัน พบว่าการทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม และหลังเข้ารับการอบรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรม และหลังการอบรม เท่ากับ 7.939 และ 15.909 ตามลำดับ และมีค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่าง (d) เท่ากับ -7.969 (แสดงในตารางที่1)

ตารางที่ 1 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่างของผลการทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรม ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนน	N	$\bar{d}$	S.D.	t	p-value
คะแนนก่อนการอบรม - คะแนนหลังการอบรม	33	-7.969	2.493	-18.360	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นอกจากนี้ผลการทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมในภาพรวมมีคะแนนพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์จากการอบรมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 65.38 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พัฒนาการระดับสูง อีกทั้งยังพบว่าผลการประเมินความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมอย่างน้อย 80% ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น มีความรู้ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 81.82

3. ผลการศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ระดับการยอมรับเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness) เฉลี่ยที่ 4.39 ($M = 4.39$, $S.D. = 0.548$) อิทธิพลของสังคม (Social influence) เฉลี่ยที่ 4.30 ($M = 4.30$, $S.D. = 0.529$) ทศคติที่มีต่อการใช้ (Attitude toward using) เฉลี่ยที่ 4.28 ($M = 4.28$, $S.D. = 0.530$) ความตั้งใจในการใช้ (Intention to use) เฉลี่ยที่ 4.27 ($M = 4.27$, $S.D. = 0.542$) และความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived ease of use) เฉลี่ยที่ 4.01 ($M = 4.01$, $S.D. = 0.602$) ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวันของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 33 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนในระดับพอเข้าใจ อีกทั้งมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อเรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายเงิน มีความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบนาน ๆ ทำครั้ง/ ไม่ได้ทำเลย จะใช้ช่วงเวลากลางคืนในการจัดทำบัญชีครัวเรือน อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนในระดับที่พอเข้าใจ บางครั้งบันทึกรายรับ รายจ่าย ไม่ถูกต้อง และลืมบันทึกบัญชีทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกส่งผลให้ไม่อยากบันทึก ซึ่งประเด็นความสม่ำเสมอในการจัดทำบัญชีนั้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของตุลาพร จันทร์กวี และวรวิศรา ดวงตาน้อย (2558) พบว่าเกษตรกรไม่มีความต่อเนื่องในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และเกษตรกรส่วนใหญ่จัดทำบัญชีครัวเรือนโดยการบันทึกในสมุดทั่วไป รวมทั้งไม่เคยได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนจากภาครัฐหรือหน่วยงานอื่น ๆ เลย บางครั้งบันทึกรายรับ รายจ่ายไม่ถูกต้อง นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่ลืมบันทึกบัญชีทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกส่งผลให้ไม่อยากบันทึก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธรรมนูญ นิลมณี ศรีสมร ผ่องพุฒิ จุฑามาศ แซ่หว่อง และอรพินท์ อัมจงใจรักษ์ (2558) พบว่าสภาพปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือนเกิดจากสาเหตุ 1) การลืมบันทึกบัญชีทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบันทึกและส่งผลให้ไม่อยากบันทึก และ 2) ผู้จัดทำเข้าใจผิดในรายการบัญชี ไม่เข้าใจรายการที่เป็นรายรับจึงไม่ได้บันทึกบัญชี

2. จากการศึกษาระดับความพร้อมในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรีก่อนและหลังการอบรม โดยใช้สถิติ t-test ทดสอบ พบว่า คะแนนจากการทดสอบก่อนการอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.939 และคะแนนจากการทดสอบหลังการอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.909 อีกทั้งมีค่าคะแนนเฉลี่ยของผลต่าง (d) เท่ากับ -7.969 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อน

และหลังการอบรม พบว่า คะแนนหลังการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมซึ่งมีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสัญญา เนียมเปรม (2562) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ผู้เข้าร่วมการอบรมก่อนอบรมและหลังอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรมีคะแนนที่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.33 ภายหลังได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 20.08

3. จากการศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1) การรับรู้ถึงประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างรับรู้ถึงประโยชน์และความสะดวกในการลงบัญชี สามารถบันทึกได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ และช่วยลดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีผิด ที่มีสาเหตุมาจากการบวก ลบ ตัวเลขผิด 2) อิทธิพลของสังคม โดยเฉพาะเพื่อน และครอบครัวมีอิทธิพลต่อการใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมาก อีกทั้งการใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีทำให้รู้สึกว่าเป็นคนทันสมัย 3) ทศนคติที่มีต่อการใช้ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการใช้งานแอปพลิเคชัน และทำให้เกิดความชอบในการใช้เทคโนโลยี 4) ความตั้งใจในการใช้ กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันมากกว่าวิธีอื่น อีกทั้งยินดีที่จะใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนซ้ำอีก นอกจากนี้จะแนะนำให้ผู้อื่นใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือน 5) ความง่ายต่อการใช้งาน กลุ่มตัวอย่างยอมรับว่าแอปพลิเคชันมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย มีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ไม่ซับซ้อน ใช้งานง่ายสามารถทำได้อย่างรวดเร็วแค่เพียงพิมพ์ตัวเลข และมีสต็อกเกอร์ที่หลากหลาย ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาพิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอนันตพร วงศ์คำ นริส อุไรพันธ์ และจินดา ทับทิมดี (2564) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคเกษตรกรรมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านความง่ายต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคม ปัจจัยด้านทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน หากพิจารณาด้านอิทธิพลทางสังคมผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าเพื่อน และครอบครัวมีอิทธิพลต่อการใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ M.Sirajul Islam (2014) พบว่า สมาชิกในครอบครัว เพื่อน และเพื่อนบ้านที่มีการแบ่งปันประสบการณ์ ส่งผลต่อกระบวนการของการรับรู้ส่วนบุคคล ในเรื่องของเนื้อหาของสินค้าและบริการมากกว่าวิธีอื่น เนื่องจากเกษตรกรมีความพร้อมในการใช้งานสื่อที่กล่าวมาอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับมีความรู้ต่ำ จึงทำให้อิทธิพลทางสังคมเข้ามามีบทบาทต่อความตั้งใจในการใช้งานโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้อิทธิพลทางสังคมยังเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ได้รับผลจากคนอื่น ส่งผลให้มีการทำตาม คล้อยตาม หรือมีผลต่อการตัดสินใจ และสามารถเปลี่ยนแปลง ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้อื่นได้ (Nakamura & Kawabata, 2017) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Jia, Gang, Hamin, Yiyi (2021) พบว่า ผู้นำทางความคิดมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นโดยการให้คำแนะนำในการซื้อสำหรับผลิตภัณฑ์หรือบริการ อิทธิพลนี้ส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

กล่าวโดยสรุปเกษตรกรในจังหวัดเพชรบุรีมีการยอมรับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน เทคโนโลยีนี้ทำให้เกษตรกรสามารถบันทึกบัญชีได้ทุกที่ทุกเวลา และช่วยลดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีผิดที่มีสาเหตุมาจากการบวก ลบ ตัวเลขผิด อีกทั้งเพื่อนและครอบครัวมีอิทธิพลต่อการใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้เกษตรกรพอใจต่อการใช้งานแอปพลิเคชันทำให้เกิดความชอบในการใช้เทคโนโลยี และเกิดพฤติกรรมการใช้ออปพลิเคชันในการจัดทำบัญชีครัวเรือนซ้ำอีก หากเกษตรกรบันทึกบัญชีครัวเรือนเป็นประจำในทุก ๆ วัน จะทำให้ทราบรายรับ รายจ่าย และยอดคงเหลือที่เป็นปัจจุบัน อาจทำให้เกิดความพอประมาณในการใช้จ่าย มีเหตุผลในการ

ตัดสินใจใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ตลอดจนก่อให้เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา เป็นต้น ควรเข้าไปจัดทำแผนการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีเกี่ยวกับการทำการเกษตร ควรเน้นการใช้ระบบและขั้นตอนการบันทึก จากผลการศึกษาพบว่าคะแนนหลังการอบรมของผู้เข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม นั้นหมายความว่าหากเกษตรกรได้รับความรู้จากการจัดอบรมอย่างเป็นประจำเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจ และเป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้ง่ายยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการยอมรับเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ยังไม่ถึงระดับมากที่สุดอาจเป็นเพราะเกษตรกรบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน อีกส่วนหนึ่งอาจเพราะขาดแรงจูงใจ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรเสริมสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันให้กับสมาชิกของกลุ่ม และสนับสนุนให้มีระบบการติดตาม ระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วยการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ดำเนินการทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาเชิงภาคีเครือข่ายในการติดตามการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชันของเกษตรกร เนื่องจากความคิดเห็นหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ได้รับผลจากคนอื่น ส่งผลให้มีการทำตาม คล้อยตาม หรือมีผลต่อการตัดสินใจ และสามารถเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของผู้อื่นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการจัดทำบัญชีครัวเรือนผ่านแอปพลิเคชัน จากกลุ่มเกษตรกรกลุ่มอื่น หรือเพิ่มตัวแปรแทรกที่เป็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชัน

2. ควรศึกษาถึงข้อมูลเชิงลึกของทัศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ควรทำวิจัยในแบบผสมผสาน (Mixed methods research) ประกอบกับการเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในเชิงลึกที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ที่ได้ให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ และขอขอบคุณ ประธาน รองประธาน ตลอดจนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร ตลอดจนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าเต็ง ที่ได้ร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในครั้งนี้

.....

เอกสารอ้างอิง

- ตุลาพร จันทร์กวี และวิศรา ดวงตาน้อย. (2558). การจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรตำบลแม่พูล และตำบลชัยภูมิ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 10(2), 113-122.
- ธรรณชนก นิลมณี, ศรีสมร ผ่องพุฒิ, จุฑามาศ แซ่ห่อง, และ อรพินท์ อิ่มจงใจรักษ์. (2558). การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สริยาภรณ์ ชัยชนะ, พลสรานู สราญรมย์ และสินินุช คุรุฑเมือง แสนเสริม. (2562). การใช้แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลของเกษตรกร อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก. *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 16: เกษตรกำแพงแสน ตามรอยพ่อ สานต่อศาสตร์แห่งแผ่นดิน* (น. 3137-3144). สืบค้นจาก <https://kukrdb.lib.ku.ac.th/>
- สัญญา เนียมเปรม. (2562). การจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรบ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 9(1), 48-56.
- สิงห์ ฉวีสุข และสุนันทรา วงศ์ตุรภัทร. (2555). ทฤษฎีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ. *วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศภาคกระบี่*. 1(1), 1-21.
- สุปรียา เดชรักษา และทิพวิมล ชมพูคำ. (2560). การพัฒนาแอปพลิเคชันบัญชีรายรับ-รายจ่ายบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์. *วารสารโครงการงานวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 3(1), 1-7.
- สุภัทรพร ทวีจันทร์. (2556). การบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะมูน อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 10(48), 7-16.
- อนันตพร วงศ์คำ, นริส อุไรพันธ์ และจินดา ทับทิมดี. (2564). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคเกษตรกรรม: กรณีศึกษาเกษตรกรในจังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(1), 253-264.
- เอมอร แสงวโรตม์. (2557). แนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของชาวบ้านในเขตห้วยจรเข้มาก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 9(2), 30-39.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. New jersey: Prentice-Hall.
- Davis. F.D, Warshaw. P.R., & Bagozzi R.P. (1989). User acceptance of computer technology: A comparison of two theoretical models. *Management Science*, 35(8), 982-1003.
- Fishein M., & Ajzen I. (1975). *Belief, Attitude, Intention and behavior: An introduction to theory and research*. Houston: Addison-Wesley Pub (Sd).
- Guidetti M., Cavazza N., & Conner M. (2016). Social influence processes on adolescents' food likes and consumption: The role of parental. authoritativeness and individual self-monitoring. *Journal of Applied Social Psychology*, 46(2), 114-128.
- Jia Chen, Gang Kou, Hamin Wang, & Yiyi Zhao. (2021). Influence identification of opinion leaders in social networks: An agent-based simulation on competing advertisements. *Information Fusion*, 76, 227-242.

- John W. Best. (1981). *Research in education*. (4th ed). New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Likert, Rensis. (1967). The method of constructing and attitude scale. In Fishbein, Martin (Ed), *Attitude theory and measurement*. New York: Wiley & Son.
- M. Sirajul Islam. (2014). *Adoption of mobile of mobile phones among the farmers: A case study from rural Bangladesh*. Bangladesh: Orebro University.
- Nakamura K., & Kawabata H. (2017). Mediating role of memory of another person's choice in social influence on preference. *Japanese Psychological Research*, 59(1), 1-13.
- Siriwat Phisanga, Nettika Wongsan, Nisachon Boonwisit, Sontiya Posrisub, Supkorn Waree, Sakuna Tmathong, & Narong Chaitiang. (2021). Factors associated with smartphone use among students in community health department from a University in Northern Thailand. *Regional Health Promotion Center 9 Journal*, 15(36), 72-83.

